

Bostäder blir forskarlabb

Morgondagens hållbara hem, hur kommer de att se ut? I Göteborg satsar både Riksbyggen och HSB på forskning kring detta. På Chalmers ska det till exempel byggas studentbostäder som också fungerar som "lägenhetslabb".

HSB Living Lab är precis som det låter – ett labb. Men det är inget sterilt doktorslabb det rör sig om utan 25 trivsamma studentlägenheter som HSB ska bygga på Chalmers campus. Här är det tänkt att studenter under sin vardag, och inom hemmets väggar, ska fungera som testobjekt för nya tekniker för framtidens boende.

– För oss är det viktigt att skapa ännu bättre hållbara bostäder. Men hur gör man det? Tillsammans med Chalmers kom vi fram till att en sådan här miljö, där forskningen pågår medan bor, vore förträfflig, säger Anna Olofsson på HSB.

Enligt Greg Morrison, professor på avdelningen Bygg- och miljöteknik på Chalmers, är den grundläggande tanken med forskningen "enabling sustainability" – teknisk hållbar design som hjälper oss utan att vi märker det. Som exempel på detta nämner han en helt ny typ av dusch som förbrukar mindre vatten, men som i övrigt ger den komfort och upplevelse vi vill ha när vi duschar.

– Här kan vi ta reda på hur folk beter sig och sedan utveckla hållbara system och lösningar som inte innebär att vi behöver göra några uppoffringar i vardagen. Livet ska kännas naturligt och skönt, men ändå vara hållbart.

Projektet är än så länge på planeringsstadiet, men målsättningen är att bygget av ska komma igång i slutet av året, berättar Anna Olofsson.

HSB Living Lab är inte det enda bostadsprojekt som också blir forskningsprojekt i Göteborg. Just nu finansierar Riksbyggen forskare och doktorander från Chalmers och Socialt arbete på Göteborgs Universitet med målet att ha ett färdigt bostadshus med runt 100 lägenheter år 2016 vid Dr Allards gata – ett stenkast från Chalmersområdet. Projektet, kallat Positive Footprint Housing, kombinerar en kooperativ boendeform med forskning och utveckling.

– Vi planerar för en blandad målgrupp: barnfamiljer, ungdomar, äldre. Vi kommer att skapa någon form av intresselista för de som vill bo i projektet, säger Mikael Ekberg, regionchef på Riksbyggen.

Projektet fokuserar på social hållbarhet, energieffektivitet och minskad miljöpåverkan. Initialt betonas det förstnämnda.

– Att ställa om sin livsstil har att göra med allt från hur vi använder bilar och teknik till hur stor lägenhetsyta vi bor på. Finns det resurser vi kan använda mer gemensamt? Till exempel fordon, verktyg och lokaler? En viktig fråga är hur en hållbar livsstil senare ska kunna implementeras i andra förorter, säger Catharina Dyrssen, professor i arkitektur på Chalmers.

Hon menar att Positive Footprint Housing och HSB Living Lab fyller olika – men kompletterande funktioner.

– Båda projekten ingår i ett större flexibelt systemtänkande kring hållbarhet. Medan HSB Living Lab börjar inifrån, i levandet i hemmet, rör sig Positive Footprint Housing kring stad, byggnad och sociala frågor. De blir väldigt intressanta tillsammans.

De båda projekten är också bra exempel på moderna samverkansprojekt mellan högskola, näringsliv och myndigheter, menar Catharina Dyrssen. Greg Morrison håller med:

– Det är här sådant man brukar prata om inom forskarvärlden. Men här gör vi det faktiskt också. Det är än så länge helt unikt, men det är så här det kommer att se ut i framtiden. Den nya typen av labb finns ute i verkligheten.

Fakta

I Positive Footprint Housing samverkar Chalmers, Riksbyggen, Göteborgs universitet, Johanneberg Science Park, SP (fd Statens provningsanstalt) och Stadsbyggnadskontoret i Göteborg.

HSB Living Lab är ett samarbete mellan HSB, Johanneberg Science Park och Chalmers forskningsprogram "Homes of tomorrow".